

§ 315

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle varavaltuutettu Laura Kolehmainen ym. valtuustoaloitteesta koskien julkisen liikenteen lipunhintojen alentamista määräaikaisen 0 % alvin johdosta

HEL 2023-003078 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki linjaa omalta osaltaan, että joukkoliikenteen arvonlisäveron nollakuukaudet siirretään sellaisenaan hinnanalennuksina helsinkiläisten hyväksi. HSL on tämän vuoden lippujen hinnoittelussa huomionnut määräaikaisen arvonlisäveron muutoksen ja osoittanut siitä saatavan hinnanalennushyödyn suoraan matkustajille.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL on toiminut, kuten valtuustoaloitteessa on ehdotettu. HSL jaksotti arvonlisäveron poistosta 1.1.–30.4.2023 välisenä aikana syntyvän alennusvaikutuksen hintoihin tasaisesti koko vuoden 2023 ajalle. Näin menetellen matkustajat saavat täyden hyödyn arvonlisäveron alennuksesta, eikä HSL:lle koitunut ylimääräisiä kustannuksia maksamisen teknisiin järjestelmiin tehtävistä muutoksista. Ilman arvonlisäveron poistamista lippujen hintojen korotukset olisivat olleet kuluvana vuonna 3,5 prosenttia suuremmat.

HSL laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle tulevalle vuodelle. Vuosien 2024-2026 toiminta- ja taloussuunnitelma tulee lausunnoille kesällä 2023.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 01.03.2023 Kolehmainen Laura Valtuustoaloite julkisen liikenteen lipunhintojen alentamisesta määräaikaisen 0% alvin johdosta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Varavaltuutettu Laura Kolehmainen ja 21 muuta valtuutettua ovat tehneet 1.3.2023 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Valtuustoaloite julkisen liikenteen lipunhintojen alentamisesta määräaikaisen 0% alvin johdosta

Helsinki on sitoutunut hiilineutraaliustavoitteeseen 2030 mennessä. Helsinki ei pääse valtuustostrategiassa asettamaansa hiilineutraalius 2030 mennessä -tavoitteeseen nykytoimilla, eli lisätoimia tarvitaan. Eriyisesti liikenteen päästövähennystavoite ei ole toteutumassa nykytoimilla. Liikenteen päästöjä ei ole mahdollista laskea riittävästi ilman, että julkisen liikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuutta kasvatetaan niin, että yksityisautoilu vähenee. Niinpä kaupungin on aktiivisilla toimilla tehtävä pyöräily, kävely ja joukkoliikenne mahdollisimman halvaksi, saavutettavaksi ja helpoksi käyttää.

Marinin hallituksen budjettiriihessä valtion budjetiksi vuodelle 2023 päätettiin henkilökuljetusten arvonlisäveron poistamisesta tammi-huhtikuun 2023 ajaksi. Tämä tarkoittaa nollan prosentin arvonlisäveroa joukkoliikenteeseen. Jää joukkoliikennettä tuottavien tahojen vastuulle päättää, miten arvonlisäveron laskeminen nolnaan otetaan huomioon lippujen hinnoissa.

Korona kohteli joukkoliikenneyhtiöitä kovakouraisesti, HSL mukaan luki. Tästä huolimatta on perusteltua, että Helsinki tekee työtä sen eteen, että arvonlisäveron määräaikainen laskeminen näkyy joukkoliikenteen lippujen hinnoissa ja lippujen hintoja voidaan alentaa. Tämä on paikallaan myös siksi, että talven 2023 ajaksi helsinkiläiset joutuvat yleisten elinkustannusten nousun vuoksi taloudellisesti tiukemmalle esimerkiksi lämmityksen, sähkön ja ruuan hinnan nousun vuoksi.

Joukkoliikenteen lipunhintojen alentaminen on tehokas tapa saada lisää ihmisiä käyttämään joukkoliikennettä. Tämä on välttämätöntä, jotta Helsinki voi saavuttaa tärkeän päästövähennystavoitteen. Tämän li-

säksi pääkaupunkiseudulla pystyttäisiin tehostamaan joitakin linjoja tai vuorovälejä, jos niille saataisiin lisää matkustajia. Näitä linjoja löytyy erityisesti HSL alueen raja-alueilta. Joukkoliikennettä voitaisiin siis paitsi halpuuttaa, myös parantaa. Samaan aikaan hinnanalennus auttaa helsinkiläisiä selviämään arjen kustannuksista, kun muu eläminen kallistuu.

HSL kommentoi heinäkuisessa Ylen jutussa, että kannattaa kokeilu- luontoista rajua lipun hinnan alentamista, "mikäli maksaja vain löytyy". Nyt maksaja on löytynyt.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki linjaa omalta osaltaan, että joukkoliikenteen arvonlisäveron nollakuukaudet siirretään sellaisenaan hinnanalennuksina helsinkiläisten hyväksi."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 7.6.2023 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 01.03.2023 Kolehmainen Laura Valtuustoaloite julkisen liikenteen lipunhintojen alentamisesta määräaikaisen 0% alvin johdosta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano